

Становище

от доц. д-р Кристиан Стоянов Хаджиев, НБУ, Департамент „Администрация и управление“, професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, научна специалност „Социално управление“

Относно: конкурс за доцент в професионално направление 3.7. Администрация и управление (мениджмънт и регулация в енергийния сектор), обявен в ДВ бр.22/18.03.2022г., с кандидат гл. ас. д-р Виктор Станиславов Аврамов

Основание за представяне на становището: участие в състава на Научното жури по конкурса съгласно Заповед № 3-РК-240/18.05.2022 на Ректора на НБУ и решение от първото заседание на Научното жури от 26.05.2022г.

Становището е изготвено в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ. В структурно отношение становището се състои от VI части и заключение съобразно образец за изготвяне на становище за заемане на академична длъжност „доцент“ в НБУ.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

В обявения конкурс участва един кандидат – гл.ас. д-р Виктор Станиславов Аврамов. Представената документация по конкурса отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (чл.2б) и Правилника за приложение му (чл.1а, ал.1), както и на Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ (Приложение 2, Издание 21/29.11.2021 г.в сила от 23.12.2021 г.).

От предоставената от кандидата гл.ас. д-р Виктор Станиславов Аврамов справка за самооценка се вижда, че тя покрива необходимите минимални изисквания за научната, преподавателската и изследователската дейност за заемане на академичната длъжност „доцент“, съобразена с ППЗРАСРБ, както следва:

Част I: Минимални изисквания към научната, преподавателската и/или художествено-творческата дейност на кандидатите за заемане на академичните длъжности по професионални направления, съобразени с ППЗРАСРБ (групи показатели А-Е) и съответен брой точки над изискуемия минимум: **А 50 от 50 т., В 100 от 100 т., Г 293,3 от 200 т., Д 105 от 50 т. и Е 0 от 0 т.- неизискуеми за доцент.**

Част II: Изпълнение на критерии и показатели при дългосрочно атестиране за обявяване на конкурс за по-висока академична длъжност, според действащата наредба на НБУ - учебна работа, организационна и обществена работа (групи показатели Ж-И): **Ж 85 от 50 т., З 80 от 70 т. и И 105 от 50 т.**

Общият брой точки на кандидата (**818,3т**) по показателите за оценка е значително по-голям от необходимия минимум (570т).

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

Гл. ас. д-р Виктор Аврамов участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.7. Администрация и управление (мениджмънт и регулация в енергийния сектор) в НБУ с:

- една монография (хабилитационен труд);
- една книга, публикувана на базата на защитен дисертационен труд;

- 23 статии и доклади, от които 22 са самостоятелни публикации в издания с научно рецензиране;

1. Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

В представения монографичен труд на тема „Либерализираният пазар на електрическа енергия: конкуренция, потребление и пазарна структура” гл. ас. д-р Виктор Аврамов изследва два важни от *управленска* гледна точка аспекта на пазарите на електрическа енергия - **цикличната вариация на потреблението в различните времеви интервали и пазарната структура** на един конкретен пазар. Цикличността на потреблението в комбинация със специфичните икономически характеристики детерминират необходимостта от „дизайн“ на пазарите на електрическа енергия. Пазарната структура е централна за обясняването на пазарните резултати като резултат на конкурентното поведение на участниците под ограниченията на регулаторните механизми. Предлагането зависи от технологията на производителите (базови или пикови) и от съчетанието на техните стратегии за максимизиране на печалбата. Това налага някои компоненти на тези пазари да бъдат регулирани и спецификата на регулацията е от основно значение за пазарните резултати.

Постигнатите резултати от авторското изследване могат да бъдат оценени като приноси с теоретичен и практически характер. **Основните научно-приложни приноси** в монографичния труд могат бъдат систематизирани, както следва:

- Детайлен анализ на **съставните елементи и концептуалните специфики** на пазара на електрическа енергия. Идентифициране на цикличния характер на потреблението, като основна качествена характеристика във всички разгледани времеви периоди, детерминирана от естествените вариации на климата и от социалните конвенции в потребителското поведение;
- Изследване на пазарните резултати чрез анализ на пазарната структура и механизмите на конкуренция, които зависят от индивидуалното поведение на пазарните участници и правилата, които го структурират. Те са подчинени в голяма степен на разходите на производителите, на използваните от тях технологии и на времевия интервал, в който се осъществява потреблението;
- Интерпретиране на тези резултати в по-широкия контекст на институционалната среда, която политиките и регулаторните механизми създават.

Монографичният труд на гл. ас. д-р Виктор Аврамов е **актуално научно изследване** с определена практическа насоченост, тъй като възможността за изкривяването на пазарните цени, вследствие употребата на пазарна сила и в отсъствието на регулация на цените, е централна управленска тема за пазара на електрическа енергия.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации (творчески изяви), направени след назначаването на академичната длъжност „гл.асистент“ или академичната длъжност „доцент“ (при кандидатите за професор). Тя включва и оценка на изискването за рецензираност на изданията.

В представените публикации извън хабилизационния труд по категоричен начин се установява **консистентност в научните интереси и изследвания на кандидата гл. ас. д-р Виктор Аврамов** в избраната област. Всички публикации са релевантни към контекста на обявения конкурс – 3.7. Администрация и управление (**мениджмънт и**

регулация в енергийния сектор). В представената научна продукция има собствени научни и научно-приложни приноси, както следва:

- анализ на рисковете в енергийния сектор, предлагане на управленски мерки за въздействие върху тях;
- анализ на регулаторните механизми и стратегическите документи на политиката на либерализация на енергийните пазари;
- анализи на пазарната структура в сектора на горивата и прогнозиране на потреблението на електрическа енергия.

Представената научна продукция и експертната дейност на кандидата е оценена от практиката и не повтаря тази за придобиване на ОНС „Доктор“ и академична длъжност „главен асистент“.

3. Цитиране от други автори.

Публикациите, съдържащи цитиранията са предоставени на хартиен носител и електронно сканирано копие. Сред проверените източници са установени 14 позовавания на публикации от д-р Виктор Аврамов. **Три от публикациите** му са цитирани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни (**група Д, показател 11**). Кандидатът отговаря на изискванията.

Общата ми оценка за изследователската дейност на гл.ас. д-р Виктор Аврамов е положителна.

III. Учебна и преподавателска дейност

Кандидатът по конкурса е щатен преподавател в НБУ. Въз основа на справка за дългосрочно атестиране (за периода 2014/15г.-2021/2022г.) се вижда, че гл. ас. д-р **Виктор Аврамов** изпълнява многократно норматива за аудиторна и извънаудиторна заетост. Като главен асистент и директор на програмния съвет в департамент „Администрация и управление“ д-р **Виктор Аврамов** е инициатор и участник в създаването на БП „Управление на бизнеса и предприемачество“ – редовно и дистанционно обучение, автор на МП „Устойчиво управление и развитие на енергийния сектор“ и на МП „Бизнес развитие в мрежови индустрии: енергия, телекомуникации, транспорт“. Активно участва в разработването на **нови и адаптиране на съдържанието към изискванията на бизнеса във водените от него курсове** в тези програми (показател 31 от самооценката).

В Мудъл платформата на НБУ, гл. ас. д-р **Виктор Аврамов** има публикувани авторски учебни материали (е-учебник, презентации и симулации) по основни курсове - „Евристични методи и управленски решения“; „Управление на промените; „Изкуството на преговорите (експерт от практиката)“ (**Показател 36**). Преподава в курсове на чужд език (MHRE416 Organizational Analysis, Design and Development - справка в Електронен каталог на учебните програми на НБУ).

За анализирания период гл.ас. д-р **Виктор Аврамов** е бил научен ръководител на 54 студента, има изготвени 105 рецензии и е участвал в 227 изпитни комисии. (**група 3, показател 38**).

Преподавателската му дейност се оценява от студентите отлично. За последните 5 години средната оценка на студентите за удовлетвореността от курсовете на гл. ас. д-р **Виктор Аврамов** е **4,61** от **максимална 5** (съгласно Справка от Център за качество и оценяване и Справка от е-преподавател: Мониторинг – анкетиран на студенти).

В преподавателската си дейност гл.ас. д-р **Виктор Аврамов** активно участва в осигуряването на практическото обучение на студентите чрез стажове в Cogrogate Advisors ООД (**Група 3, Показател 39**). Съвместно със студентите той провежда редица

изследвания, резултатите от които представя на национални и международни конференции.

Гл. ас. д-р **Виктор Аврамов** е изнасял публични лекции по покана на бизнеса (форум на Българска стопанска камара) и пред академичната общност на НБУ (група Ж, *Показател 29*).

За усъвършенстване и разширяване на преподавателските си умения и знания гл. ас. д-р **Виктор Аврамов** активно се включва в програмите за обучение на преподавателския и административния състав на НБУ (група И, показател 42; Справки от Центъра за кариерно развитие и обучителни ресурси).

Всичко това ми дава основание да оценя гл. ас. д-р Виктор Аврамов като утвърден лектор, отговорен и коректен преподавател. Учебно-преподавателската й дейност е категорично свързана с предмета на конкурса, а натрупаният преподавателски опит напълно отговаря за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.7. Администрация и управление.

IV. Административна и обществена дейност

В административно отношение гл. ас. д-р **Виктор Аврамов** е ангажиран като Директор на програмния съвет на департамент „Администрация и управление“ от 2019 година. Активно участва в КСК и комисии по прием на кандидат-студенти. Участва в редовните заседания на департаментни/програмни съвети, спазва приемното време като преподавател и провежда редовно учебните си занятия. Участва активно при организиране и провеждане на научни събития, работни срещи, научни семинари, тренингови семинари, практико-приложни семинари, студентски дискуссионни форуми, публични лекции в НБУ.

Гл. ас. д-р **Виктор Аврамов** е директор на УПИЗ „Лаборатория по количествени методи и моделиране“ към МФ на НБУ. В качеството си на енергиен експерт активно участва в различни телевизионни формати от името на Департамента и НБУ по актуални проблеми, свързани с икономически експертни анализи и оценки на рисковете в енергийния сектор (електроенергетика, природен газ, течни горива), както и управленски инструменти за въздействие върху тези рискове в сектора.

С административната и обществена дейност гл. ас. д-р Виктор Аврамов допринася за развитието и усъвършенстването на учебния процес в различни бакалавърски и магистърски програми в НБУ.

V. Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Личните ми впечатления за Виктор Аврамов са, че той е високо отговорен, креативен, прецизен и инициативен в работата си. В преподавателската си дейност широко прилага интерактивни средства за обучение, а в научно-изследователската - системно-интегрирания подход. Ползва се с безспорен авторитет между колегите си и с добро име между студентите, поддържа интензивни контакти с експерти от бизнеса.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Представените за рецензиране научни публикации на гл. ас. д-р Виктор Аврамов са разработени върху фундаментална теоретична и емпирична основа. Съдържащите се в тях тези и практически препоръки са отлично аргументирани. Нямам конкретни критични бележки по съдържанието на научните трудове на кандидата.

Към неговата бъдеща научна и преподавателска дейност могат да се отправят следните препоръки:

- да продължи да съчетава изследователската и преподавателската си работа с тази на експерт и консултант;
- да продължи да публикува учебници по преподаваните от него учебни дисциплини;

Заключение

Кандидатът по конкурса **гл. ас. д-р Виктор Аврамов** отговаря на изискванията за заемането на академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСБРБ, правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), както и на Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ.

Предлагам на членовете на Научното жури кандидата по конкурса **гл. ас. д-р Виктор Станиславов Аврамов** да бъде избран за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.7 Администрация и управление в НБУ (мениджмънт и регулация в енергийния сектор).

Дата 06.06.2022

Подпис